

De agrarische bedrijfsovername

*This slide contains a slide
transition, please do not remove.*

alfa

accountants
en adviseurs

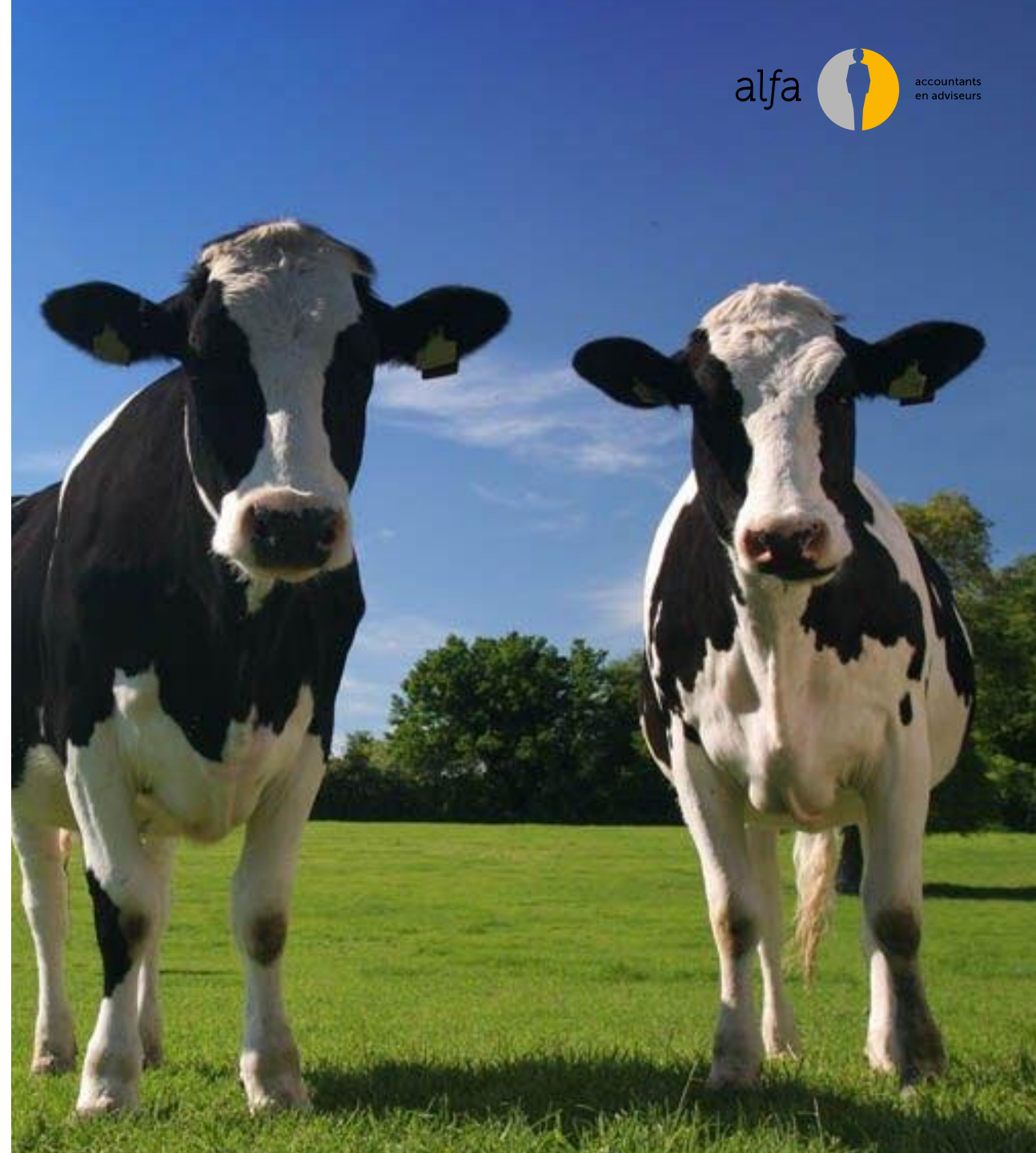
De agrarische bedrijfsovername

Door: Mark van der Put

Datum: februari 2023

Agenda

- De fiscale regelingen bij een bedrijfsovername;
- De voorbereiding; lange termijn aanloop naar de bedrijfsoverdracht;
- De (stappen en beslispunten bij de) feitelijke bedrijfsoverdracht;
- Vorm bedrijfsoverdracht;
 - Blijven ouders of blijft één van de ouders ook na de overdracht nog aan als vennoot?

Fiscale regeling bij bedrijfsovername (1)

Drie belastingen bij bedrijfsoverdracht:

- Inkomstenbelasting
 - Fiscaal doorschuiven of afrekenen
- Overdrachtsbelasting (0% land; 2% woning; 10,4% erf& bedrijfsopstallen)
 - Vrijstelling binnen familiegroep. Niet voor bedrijfswoning.
- Schenkings/ successierecht
 - Bedrijfsopvolgingsregeling

Fiscale regeling bij bedrijfsovername (2)/ inkomstenbelasting

Regeling bedrijfsoverdracht (fiscale doorschuiving)

Gevolg:

- Overdrager betaalt geen inkomstenbelasting, behalve over:
 - Fiscale Oudedagsreserve (FOR);
 - Bedrijfsvermogen dat bij de bedrijfsoverdrager in eigendom blijft en naar het (fiscale) privévermogen gaat.

Voorwaarde:

- Drie jaarstermijn (als vennoot of in loondienst)
- Wat overgedragen wordt moet een geheel bedrijf (= ook volledige aandeel ouder in firma) vormen of een zelfstandig deel van een bedrijf;

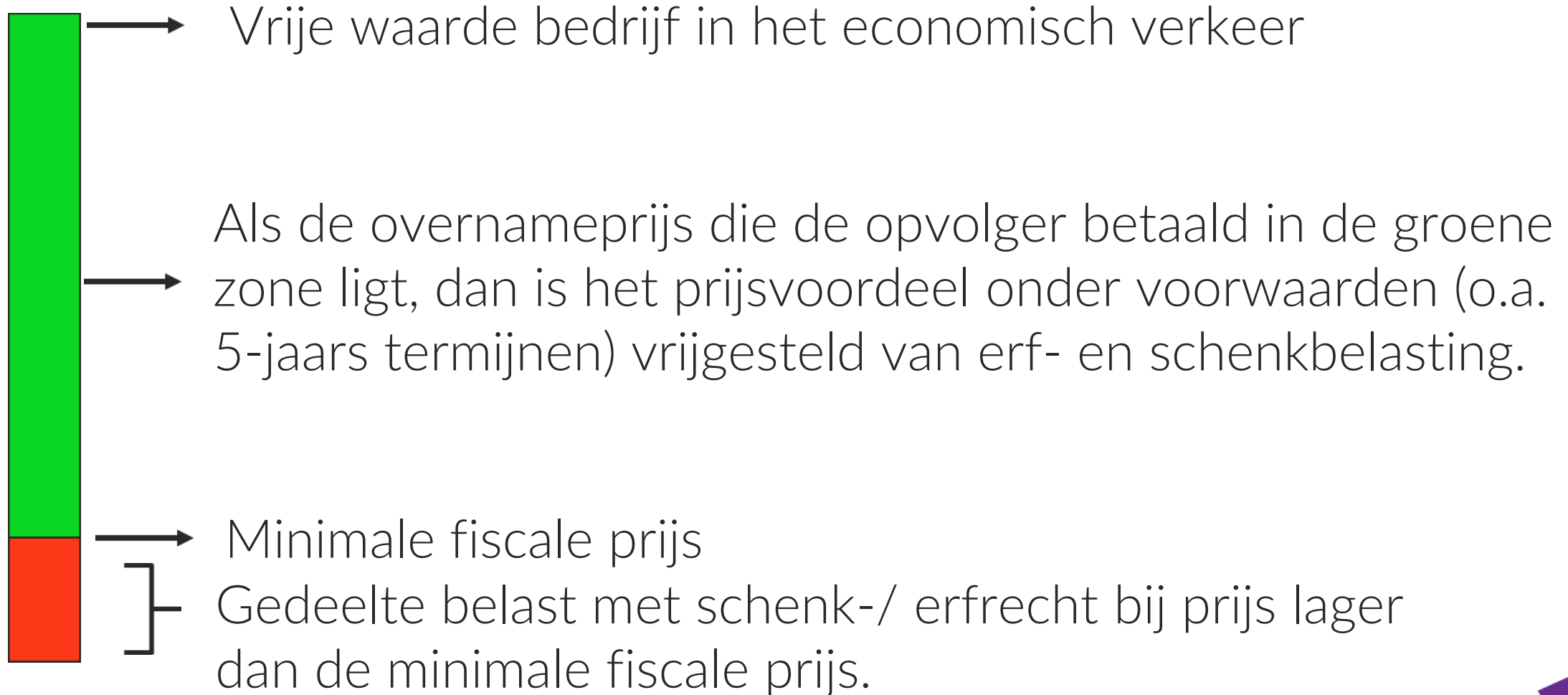
Fiscale regeling bij bedrijfsovername (3)/ Overdrachtsbelasting

Overdrachtsbelasting wordt geheven over de Waarde in het economisch verkeer van de onroerende zaak. Niet over de lagere overdrachtprijs.

- Landerijen → 0% algemene vrijstelling; voorwaarde agrarisch bedrijfsmatig gebruik.
- Erf/ bedrijfsopstallen → 10,4%; echter vrijstelling voor overdrachten (groot)-ouders → kind, broer/zus → broer/ zus. Niet oom/ neef!!
- Woning → 2%. (0% starter tot 35 jaar, max prijs € 440,000)

Fiscale regeling bij bedrijfsovername (4)/ schenk- en erfbelasting

Fiscale regeling bij bedrijfsovername (5)/ Conclusie fiscaal

- Inkomstenbelasting → Overdragers rekenen alleen af over bedrijfsmiddelen die zij naar hun privé vermogen halen (die zij dus niet overdragen);
- Hun Fiscale Oudedags Reserve (FOR) (tenzij lijfrente/ banksparen);
- Overdrachtsbelasting → (Ouders- Kind) Kind betaalt alleen 2% overdrachtsbelasting over de bedrijfswoning;
- Schenk-/ erfbelasting → (Bijna) nooit heffing door zeer grote vrijstelling. Wel voorwaarden.
-

De voorbereiding; lange termijn aanloop naar de bedrijfsoverdracht

Maatschap/ firma, inbreng en bepalingen;

- Waarin gaat de opvolger wel en niet delen (waardebelang);
- Inhoud overnamerechten/ vervreemdingsbeding.

Testament

- Leg de rechten van opvolger en van echtgeno(o)t(e) ook vast in testament.

Bedrijfsplan/ structuur / financiële haalbaarheid

Beoordeling geschiktheid opvolger

De (stappen en beslispoints bij de) feitelijke bedrijfsoverdracht (1)

1. Besluit tot overname

- a. Datum, juridisch op het moment van ondertekenen overeenkomst/ meestal economisch terugwerkende kracht.

2. Inventarisatie wensen, afspraken en besluiten

- a. Besprekingsverslagen; vastlegging = belangrijk bij latere discussie;
 - i. Bij uitleg van de overname overeenkomst, is het begrip van en de bedoeling die partijen op dat moment hadden essentieel. Goede vastlegging van de besprekingen is dan belangrijk.

De (stappen en beslispoints bij de) feitelijke bedrijfsoverdracht (2)

3. Fiscale / financiële planning

- a. Inventariseren eventuele fiscale claims en probleempunten;
- b. Berekening waarde van het aandeel van de overdrager in het bedrijf naar de waarde in het economisch verkeer;
 - a. beslissing wel of niet taxeren.
- c. Berekening overnameprijs op basis van de firmaovereenkomst;
- d. Berekening van de minimale fiscale prijs (schenk en erfbelasting) → deze geeft de fiscale ruimte in de prijsbepaling;

De (stappen en beslispunten bij de) feitelijke bedrijfsoverdracht (3)

4. Bepaling overnameprijs

- a. Onderlinge afstemming overdragers/ opvolger;
- b. Berekening financierbaarheid oudedag overdragers, Persoonlijk Financieel Plan?
- c. Bedrijfsbegroting op basis van de overnameprijs?
- d. Afspraak inzake de betaling overnameprijs
 - a. Volledig of deels schuldig blijven (hypotheekstelling t.g.v. ouders?)

De (stappen en beslispunten bij de) feitelijke bedrijfsoverdracht (4)

5. Rechtsvorm: bestaande eenmanszaak /firma houden of nieuwe eenmanszaak / firma

- a. Nieuwe eenmanszaak of firma → nieuw KvK nr → nieuwe aansluiting bij RVO
!nieuwe inschrijving = Hoop gedoe!
- b. Ook bedrijfskundig van moment van de nieuwe inschrijving goed plannen.

De (stappen en beslispunten bij de) feitelijke bedrijfsoverdracht (5)

6. Afstemming Bank

- i. Melding wijzigingen in bedrijf/firma/ maatschap (algemene voorwaarden bank)
- ii. Is er een nieuwe financiering nodig? (overnamesom/ investeringsplannen)
 - i. bedrijfsbegroting
- iii. Bestaande financiering
 - i. Alleen op naam overdrager → opvolger gaat in feite nieuwe financiering aan
- iv. Op naam van alle firmanten → ontslaan van overdrager uit de hoofdelijke aansprakelijkheid
 - i. Is de (bestaande) hypotheekstelling nog akkoord (bijv. woning ouders nog meegenomen?)

De (stappen en beslispunten bij de) feitelijke bedrijfsoverdracht (6)

7. Bijzondere afspraken:

a. Vervreemdingsbeding

- i. Welk bedrag & hoe verdeeld over welke bedrijfsmiddelen;
- ii. Welk bedrijf moet worden voortgezet
- iii. Hoe lang / afbouwend?
- iv. Vervreemden en herinvesteren
- v. Nevenwerkzaamheden (camping, winkel e.d., baan naast het bedrijf)
- vi. Bedrijfsverplaatsing toegestaan? Emigratie?
- vii. Overdracht/ firma met echtgenote en/ of kinderen?

b. Toetredingsbeding/ terugkooprecht/ woonrecht ouders bedrijfswoning

De (stappen en beslispunten bij de) feitelijke bedrijfsoverdracht (7)

8. Risico inventarisatie (niet standaard)

- a. Planologie/vergunningen; welk effect op de toekomst van de onderneming;

De (stappen en beslispunten bij de) feitelijke bedrijfsoverdracht (8)

9. Informeren van de rest van de familie

- a. Rechten van andere kinderen, legitieme portie versus “overname tegen juist rendabele prijs”;
- b. De andere kinderen informeren over het traject van de bedrijfsopvolging geeft vaak meer begrip.

De (stappen en beslispoints bij de) feitelijke bedrijfsoverdracht (9)

10. Onderhandse overnameovereenkomst

- i. Vastlegging afspraken en beslissingen uit de gevoerde besprekingen (ook effectief/ efficiënt naar de notaris toe voor de akte van levering)
- ii. Juridisch bindend!

De (stappen en beslispoints bij de) feitelijke bedrijfsoverdracht (9)

11. Fiscale aangiften

Aangifte schenkbelasting;

- i. aangeven wordt het genoten prijsvoordeel als fiscale schenking; Daarbij wordt een beroep gedaan op de bedrijfsopvolgingsregeling waardoor de schenking -voorwaarden- onbelast blijft;

Vorm bedrijfsoverdracht / positie ouders?

Wat wordt de positie van ouders na de bedrijfsovername.

1. Ouders worden particulier

- Box III → de overnamesom valt in BOX III (Lage rente?)

2. Ouders blijven vennoot, maar zonder dat zij eigenaar zijn van de bedrijfsmiddelen.

- Geen BOX III; maar feitelijk ontvangen rente (= fiscaal winst) belast in Box I
 - Mkb-winstvrijstelling (14%)
 - Zelfstandigenaftrek (2023 € 5.030; boven AOW leeftijd 50%)
 - Bancaire positie bedrijf is sterker (kapitaal i.p.v lening)
 - Wel nog hoofdelijk aansprakelijk
-

Vragen.....

Einde

Bedankt voor jullie aandacht.

